

VVD ondanks verlies grootste, PvdA keldert

De VVD blijft de grootste. Nooit eerder verloor een partij zo zwaar als de PvdA. Van een 'patriottische lente' kwam het niet.

Door onze politieke redactie

DEN HAAG. De VVD wordt ondanks tien zetels verlies veruit de grootste fractie in de Tweede Kamer. De partij van premier Mark Rutte kan na de verkiezingen van woensdag op 33 zetels rekenen. „Nederland heeft 'ho!' gezegd tegen het verkeerde soort populisme”, zei Rutte.

De PvdA, coalitiepartner sinds 2012, leed de grootste nederlaag in de politieke geschiedenis van Nederland. De partij hield er van haar aanvankelijke 38 zetels negen over. Volgens Sharon Dijksma, nummer vier op de PvdA-lijst, was partijleider Lodewijk Asscher „heel, heel stil” toen de eerste prognoses bekend werden.

derland vermoedelijk een moeizame formatie tegemoet. Naast de VVD zijn er nog zeker drie partijen nodig om een coalitie te vormen die op een meerderheid in de Tweede Kamer kan rekenen.

Bij een relatief hoge opkomst behaalde de PVV twintig zetels en kwamen D66 en het CDA uit op 19 zetels, op basis van 96,2 procent getelde stemmen. Voor alle drie betekende dat winst vergeleken met de uitslag van vier jaar geleden.

Van een „patriottische lente”, waar PVV-leider Geert Wilders op hoopte, kwam het niet. Internationaal gezien wordt de uitslag uitgelegd als een nederlaag voor het populisme, na de Brexit en de verkiezing van Donald Trump tot president van de Verenigde Staten. Wilders twitterde na de exitpoll: „Rutte is nog lang niet van mij af!” De PVV zal geen rol spelen in de formatieonderhandelingen omdat de andere partijen Wilders eerder uitsloten.

GroenLinks kwam door een recordwinst van tien zetels op veertien uit, de SP verloor een zetel en kwam eveneens uit op veertien. Door het flinke aantal middelgrote partijen gaat Ne-

Lodewijk Asscher was „heel, heel stil” toen de prognoses bekend werden

voorjaar, behaalde vanuit het niets twee zetels.

VNL, de PVV-afplitsing geleid door Jan Roos, raakte zijn twee zetels kwijt. Ook Artikel 1 van Sylvana Simons, GeenPeil en de Piratenpartij kunnen het Binnenhof vooralsnog vergeten.

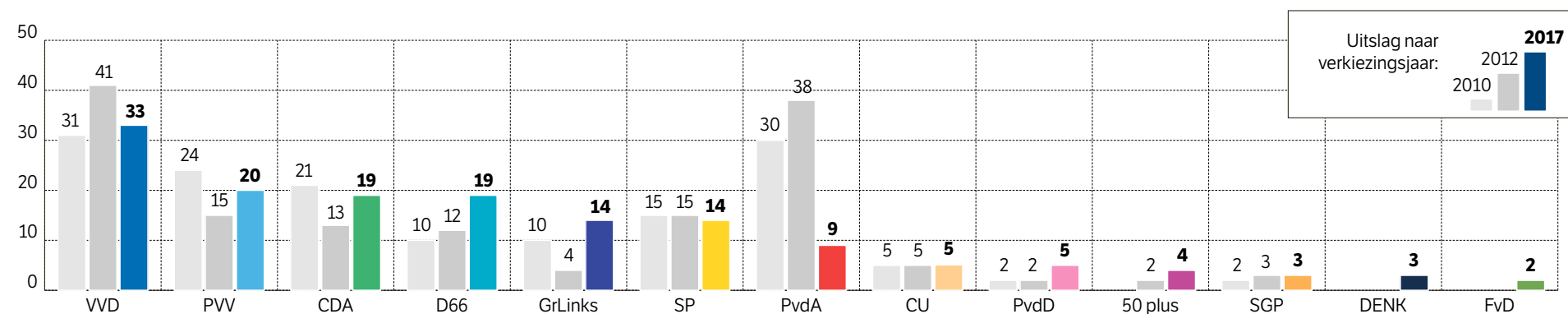
Ouderenpartij 50Plus piekte deze campagne te vroeg. In eerdere peilingen kwam de partij van Henk Krol in het najaar geregeld uit op meer dan tien zetels. Uiteindelijk komt 50Plus uit op vier zetels, overigens een verdubbeling ten opzichte van 2012. De populariteit van Krol kwam ernstig onder druk te staan toen hij had gesuggereerd de AOW-uitkering te willen verlagen om zo een verlaging van de AOW-leeftijd naar 65 jaar te kunnen realiseren.

De opkomst was veel hoger dan bij de vorige verkiezingen. Ruim 80 procent van de stemgerechtigden kwam woensdag opdagen, tegen minder dan 75 procent in 2012. Volgens hoogleraar Kees Aarts (Rijksuniversiteit Groningen) droeg de diplomatieke rel met Turkije van het afgelopen week-einde daaraan bij. „Die liet het belang van politiek en vooral van politieke beslissingen zien. Het hele land zat even in spanning.”

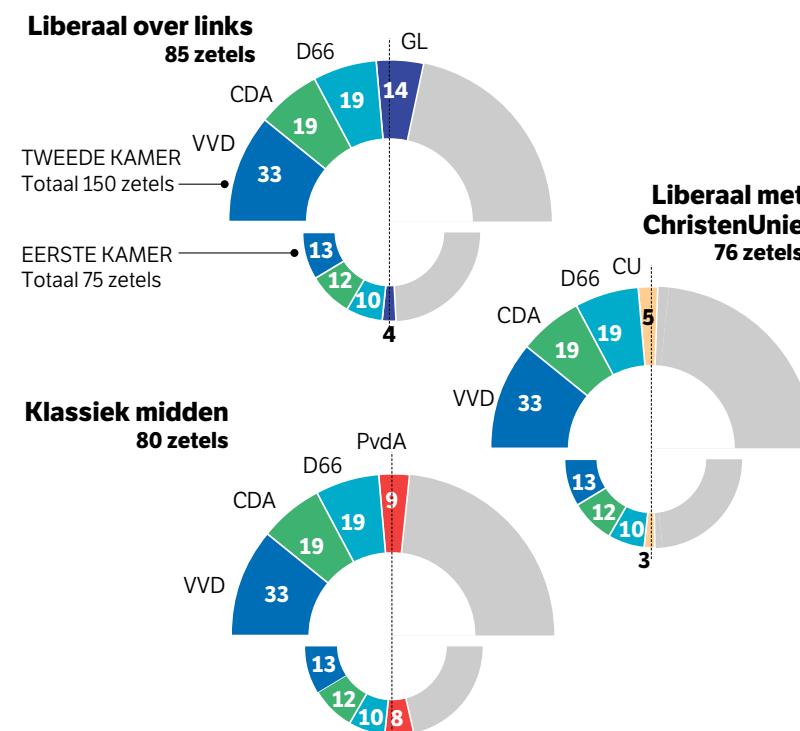
De opkomst was zo hoog dat er in sommige grote steden tijdelijk een tekort was aan stemformulieren. De Kiesraad bevestigde „signalen gekregen” te hebben dat er problemen waren, maar kon niets zeggen over de omvang daarvan.

Bij hoge opkomst weet VVD veruit de grootste te blijven, op afstand gevolgd door PVV, CDA, D66 en GroenLinks

Voorlopige zetelverdeling Tweede Kamerverkiezingen 2017 op grond van 97,9% van de stemmen

Virtuele coalities op basis van voorlopige uitslag

De versnipperde Kamer

